

Revisors rapport vedrørende forvaltningsrevisjon knyttet til rådmannens internkontroll

Saksbehandler: Paul Stenstuen E-post: Tlf.:	Arkivref: 2018/7785 - /000
--	--------------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Kontrollutvalget	30.04.2019	15/19
Kommunestyre		

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1. Kommunestyret ber rådmannen gjennomgå og forbedre internkontrollen innenfor Helse og velferd i samsvar med revisors anbefalinger. Kommunestyret anser følgende punkter som særskilt viktige:
 - Klargjøring av den administrative delegasjonsrekken.
 - Sikre grunnleggende opplæring av ledere og øvrige ansatte.
 - Brukernes rettigheter må inngå som element i risiko- og sårbarhetsanalysene (ROS analyser).
 - Gjennomføre analyser for å avdekke hvilke kontrollhandlinger som bør settes i verk for å påse lov og regeletterlevelse innen helse og velferdsområde.
 - Sikre tillit til avviksoppfølgingen og likt syn på informasjons- og kunnskapsdeling i organisasjonen.
 - Sikre at de operasjonaliserte mål og den faktiske rapportering henger sammen.
2. Kommunestyret ber rådmannen vurdere hvorvidt rapporten har overføringsverdi til andre virksomhetsområder.
3. Kommunestyret ber rådmannen komme tilbake med en egen sak om oppfølgingen av rapporten i løpet av første halvår 2020.

Behandling kontrollutvalget 30.4.19:

Revisor ga en orientering og svarte på spørsmål.

Forslag til vedtak i møte:

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors rapport og videresender den til kommunestyret for videre behandling.
2. Kontrollutvalget ber om en orientering fra rådmannen om arbeidet med å forebedre internkontrollen i første møte høsten 2019.

Avstemming

Enstemmig

Vedtak:

Kontrollutvalgets vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors rapport og videresender den til kommunestyret for videre behandling.
2. Kontrollutvalget ber om en orientering fra rådmannen om arbeidet med å forebedre internkontrollen i første møte høsten 2019.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

2. Kommunestyret ber rådmannen gjennomgå og forbedre internkontrollen innenfor Helse og velferd i samsvar med revisors anbefalinger. Kommunestyret anser følgende punkter som særskilt viktige:
 3. Klargjøring av den administrative delegasjonsrekken.
 4. Sikre grunnleggende opplæring av ledere og øvrige ansatte.
 5. Brukernes rettigheter må inngå som element i risiko- og sårbarhetsanalysene (ROS analyser).
 6. Gjennomføre analyser for å avdekke hvilke kontrollhandlinger som bør settes i verk for å påse lov og regeletterlevelse innen helse og velferdsområde.
 7. Sikre tillit til avviksoppfølgingen og likt syn på informasjons- og kunnskapsdeling i organisasjonen.
 8. Sikre at de operasjonaliserte mål og den faktiske rapportering henger sammen.
4. Kommunestyret ber rådmannen vurdere hvorvidt rapporten har overføringsverdi til andre virksomhetsområder.
5. Kommunestyret ber rådmannen komme tilbake med en egen sak om oppfølgingen av rapporten iløpet av første halvår 2020.

Saksbehandlers forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til revisors rapport og videresender den til kommunestyret for videre behandling.

Saksbehandlers forslag til kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

1. Kommunestyret ber rådmannen gjennomgå og forbedre internkontrollen innenfor Helse og velferd i samsvar med revisors anbefalinger. Kommunestyret anser følgende punkter som særskilt viktige:
 1. Klargjøring av den administrative delegasjonsrekken.
 2. Sikre grunnleggende opplæring av ledere og øvrige ansatte.
 3. Brukernes rettigheter må inngå som element i risiko- og sårbarhetsanalysene (ROS analyser).
 4. Gjennomføre analyser for å avdekke hvilke kontrollhandlinger som bør settes i verk for å påse lov og regeletterlevelse innen helse og velferdsområde.
 5. Sikre tillit til avviksoppfølgingen og likt syn på informasjons- og kunnskapsdeling i organisasjonen.

6. Sikre at de operasjonaliserte mål og den faktiske rapportering henger sammen.
 2. Kommunestyret ber rådmannen vurdere hvorvidt rapporten har overføringsverdi til andre virksomhetsområder.
- Kommunestyret ber rådmannen komme tilbake med en egen sak om oppfølgingen av rapporten iløpet av første halvår 2020.

Vedlegg:

- 1 Rapport - Internkontroll, Helse og velferd

Saksutredning

Kontrollutvalget behandlet bestilling av forvaltningsrevisjon i møte den 19.06.18, sak 23/18. Kontrollutvalget fattet slikt vedtak i saken:

1. *"Kontrollutvalget ber revisor gjennomføre prosjektet med fokus på implementeringen av internkontroll på helse og velferdsområdet.*
2. *Prosjektet avgrenses til hjemme- og institusjonstjenester.*
3. *Kontrollutvalget ber om å bli holdt løpende orientert i form av statusrapporter."*

Revisjon Midt-Norge SA har nå ferdigstilt prosjektet og har avlevert sin rapport, se vedlegg.

Revisor gir i sin hovedkonklusjon uttrykk for følgende:

"Levanger kommune har ikke fullt ut etablert et internkontrollsystem som ivaretar kommunelovens krav om betryggende kontroll."

Dette er begrunnet med følgende delkonklusjoner:

Kontrollmiljøet:

Revisor har konkludert med at Levanger kommune ikke fullt ut har et tilfredsstillende kontrollmiljø. Dette begrunnes ut fra en noe utydelig delegasjon av myndighet, samt forbedringspunkter når det gjelder opplæring av ansatte og ledere i de daglige arbeidsoppgaver og i stillingen. Det kan påpekes at en grundig innføring i lederrollen og et økt fokus på ledelsesutvikling vil kunne ha stor betydning for utøvelsen av internkontrollen.

Risikovurdering:

Revisors konklusjon er at det gjennomføres risikokartlegginger både på overordnet- og avdelingsnivå. Revisor stiller imidlertid spørsmål ved innfallsvinkelen og de innholdsmessige rammene for kartleggingen, samt oppfølgingen dersom risiko først avdekkes.

Kontrollaktiviteter:

Revisors konklusjon er at det er etablert rutiner for de fleste områder av kommunens virksomhet, men at det finnes eksempler på at enkelte rutiner kan anses

å mangle, mens andre ikke er oppdatert i henhold regelverket. Rutiner for avvikssystemet er på plass i Compilo, men spørreundersøkelsen viser at enkelte ansatte, spesielt ansatte uten helsefaglig bakgrunn, opplyser å ikke å ha fått opplæring i systemet. Rutiner for rapportering på måloppnåelse er etablert og er i stor grad i tråd med intensjonene i planstyringen. Unntaket er at planstyringen i prinsippet legger opp til en mer detaljert rapportering, eksempelvis på målindikatorer, som ikke fullt ut gjennomføres. Kommunens bruk av kontrollhandlinger, for å påse lov og regeletterlevelse, fremstår som tilfeldig og usystematisk.

Informasjon og kommunikasjon:

Revisors konklusjon er at rådmannen ikke kan vise til et fast system for internkontrollen, men et system bygd på elementer fra både balansert mål- og planstyring. Informasjonsflyten sikres i stor grad gjennom møtevirkomheten som finner sted. Resultatene fra spørreundersøkelsen viser at dialogen når det gjelder medbestemmelse og innflytelse, informasjon om endringer, samt oppfatningen av dialogen lederne imellom gis en lav score av de ansatte.

Overvåking:

Revisors konklusjon er at rådmannen har etablert rutiner for oppfølging av internkontrollen. Både etterlevelse og korrigerende tiltak må ses i sammenheng med andre sider av internkontrollen som ROS-analysene og avvikssystemet, men for begge disse er det stilt spørsmål om oppfølgingen er tilstrekkelig."

Revisor gir følgende anbefalinger:

- 1. "Den fullstendige delegasjonsrekken for administrativt nivå fremstår som ufullstendig og utydelig og bør klarlegges nærmere, eksempelvis direkte i delegasjonsreglementet.*
- 2. Større fokus på grunnleggende opplæring, av ledere og øvrige ansatte i stillingen og arbeidsoppgavene.*
- 3. Hensynet til ivaretagelse av rettigheter for brukerne bør vurderes som tema i ROS-analyser.*
- 4. Det bør gjennomgås hvorfor tilliten til avviksoppfølgingen er lav blant ansatte, samt hvorfor synet på informasjonsdeling og kommunikasjon oppfattes ulikt ved enhetene.*
- 5. Når det gjelder målsettinger og operasjonaliseringen av disse i planverket, bør det i større grad etableres en sammenheng mellom de operasjonaliserte mål og den faktiske rapporteringen.*
- 6. Det bør vurderes hvilke kontrollhandlinger utover avvikshåndtering og ROS-analyse som bør settes i verk for å påse lov og regeletterlevelse innen helse og velferdsområde. Her vil det kunne være hensiktsmessig å etablere en «beste praksis» og en bedre samordning mellom enhetene"*

Rapporten har vært til høring hos rådmannen. Rådmannens høringssvar følger rapporten som vedlegg. Det opplyses at rådmannens høringssvar ikke har hatt innvirkning på rapportens vurderinger eller konklusjoner. For nærmere informasjon om rådmannens høringssvar vises det til dette.

Vurdering

Formålet med enhver internkontroll er å sikre at virksomheten når sine mål, og at loven og egne vedtak etterleves.

Det siste er spesielt viktig for kommuner og andre offentlig virksomheter som drives med bevilgninger. Kommunestyret har et særlig ansvar for å sikre at de bevilgede midler brukes i samsvar med forutsetningene.

Revisors rapport viser at kommunens internkontroll har forbedringspunkter. Det er imidlertid kanskje særlig bekymringsfullt at rapporten etterlater tvil om internkontrollen er tilfredsstillende mht. å sikre at brukernes rettigheter i tilstrekkelig grad blir ivaretatt.